

Obsah

Úvod	9
1 Osobnostní versus osobní učitelství.....	11
2 Připravenost na pedagogickou profesi.....	15
3 Pedagogická kondice.....	20
4 Komunikativní dovednosti stěžejní pro pedagoga.....	23
4.1 Držení těla a vystupování – řeč těla	25
4.2 Gestika a její charakteristiky.....	27
4.3 Mimika	28
4.4 Problematika výrazu a expresivity projevu.....	29
4.5 Zrakový kontakt	33
4.6 Angažovanost mluvčího.....	34
5 Situační kontext edukačního procesu.....	36
5.1 Vztahová povolání, vztahová rovina komunikace.....	41
6 Účinná sebereflexe jako cesta k efektivní edukaci.....	42
6.1 Typy a modely reflexe	43
6.2 Reflexe jako součást studijních programů pregraduální přípravy učitelů	44
6.3 Přehled typů reflexe v programech učitelské přípravy	47
6.4 Úroveň sebereflexe studentů učitelských oborů.....	49
7 Autoregulace	52
8 Fáze vyučovacího procesu v pojetí osobnostního učitelství	57
8.1 Příprava na vyučování jako autorský scénář	59

8.2	Realizační fáze	59
8.3	Evaluace.....	63
9	Rozvoj pedagogické kondice prostřednictvím psychosomatických disciplín	64
9.1	Výchova k hlasu.....	66
9.2	Výchova k pohybu.....	69
9.3	Přednes a výchova k řeči	71
9.4	Dialogické jednání s vnitřním partnerem	71
9.4.1	Veřejná samota	74
9.4.2	Vnitřní partner	76
9.4.3	My a ti druzí v nás.....	77
9.4.4	K autorství	78
9.4.5	Fáze dialogického jednání.....	78
9.5	Autorské čtení a psaní	79
10	Další programy osobnostního rozvoje.....	81
10.1	Výcvik asertivního jednání	81
10.2	Sociálně-psychologický výcvik.....	81
10.3	Dramatická výchova	84
10.4	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	87
11	Možnosti zjišťování účinnosti programů osobnostního rozvoje.....	94
12	Analýza sylabů osobnostně rozvojových disciplín v učitelské přípravě.....	98
12.1	Masarykova univerzita v Brně.....	102
12.2	Univerzita Karlova v Praze	105
12.3	Západočeská univerzita v Plzni.....	106
12.4	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	106
12.5	Univerzita Hradec Králové	107
12.6	Ostravská univerzita v Ostravě.....	110
12.7	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	112
12.8	Univerzita Palackého v Olomouci	115
13	Subjektivní hodnocení přínosu osobnostně rozvojových disciplín v učitelské přípravě.....	117

14 Metody a výsledky výzkumného šetření zaměřeného na pedagogickou kondici.....	134
14.1 Fáze výzkumného šetření.....	135
14.2 Závěrečné srovnání experimentální a kontrolní skupiny v úrovni pedagogické kondice.....	144
15 Návrh modulu osobnostní přípravy budoucích pedagogů.....	147
Závěr	162
Summary	164
Zdroje.....	166
Seznam obrázků, tabulek, grafů a schémat	174
Seznam zkratek	176